

1. Dildeki zenginlik, düşüncedeki zenginliği getirir. Düşünce zenginliği ise bireyin sahip olduğu kelime hazinesini başta olmak üzere sağlam bir ifade gücü, örnek-

I

lendirme kabiliyeti ve üslubu gibi hususların varlığı ve etkili kullanımına bağlıdır. Ana dili, kültürü ile birlikte öğrenilir ve öğretilir. Dili, sadece dil bilgisi kuralları ile öğretmek, o dili öğrenen ve öğretenler için hem zor hem de keyifsizdir. Bu anlamda dili kültürü ile birlikte öğrenemeyen bireylerin sağlam bir dil kullanımına ulaşması da oldukça zordur.

II

III

III

IV

IV

V

V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. varlıkların, kavramların, dilde karşılığını eksiksiz bulması
- B) II. kavramların ve bunları aktaran sözcüklerin çokluğu sayesinde düşünce üretebilme
- C) III. anlama gücü gelişmiş olma
- D) IV. bireylerin, sözlü ve yazılı ürünlerle bir bütünlük oluşturarak dili öğrenememesi
- E) V. doğru ve dilin inceliklerini yansıtan bir dil kullanımı

2. "Yazma, iletişim kurmanın, duygu, düşünce ve tasarıları, görüp yaşananları anlatmanın bir yoludur. Bunun için yazma eğitiminin etkili bir biçimde verilmesi gerekir."

Söz konusu yazma eğitiminin anlatıldığı bir parçadan alınan aşağıdaki cümelerin hangisiyle, araç içinde verilenler arasında anlamca bir ilişki yoktur?

- A) Hayatı, olayları, gerçekleri ve insanları anlamak için onların arasına karışmak, onlara gören göz-

lerle bakmak gerekir. (İyi bir gözlemci olma)

- B) Düşüncenin eğitimi sadece onu uyaran, ona yol gösteren nedenlerin bir düzene konmasıyla sağlanır. (Düşünmeye önem verme)
- C) İnsanoğlunun okumadan birikim kazanması ve dolayısıyla yazı yazabilmesi mümkün değildir. (Okumaya önem verme)
- D) Birikim kazanmak için dinleme de ihmal edilmemelidir. (İyi bir dinleyici olma)
- E) Kişinin, kendine güvenerek özgün olanı yaratmak için sıradanlıktan uzaklaşması gerekir. (Taklide yönelme)

3. (I) Bir roman kişinin çok yönlü olmadığını anlamak için inandırıcı bir biçimde bizi şaşırtabiliyor mu, şaşırtmıyor mu, ona bakarız. (II) Eğer hiç şaşırtmıyorsa yalındır. (III) Şaşırtabiliyor da inandırıcı olamıyorsa yuvarlaklık taşıyan yalındır bir kişidir. (IV) Çok yönlü kişi, yaşamın hesaba kitaba uymayan değişkenliğine sahiptir. (V) Yazar, bu tür kişilerin ortama uymalarını ve romanın öteki öğeleri ile bağdaşık kaynaşmalarını sağlar. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde koşul ilgisi vardır?**

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) II. ve V.

4. (I) Angut (*casarca ferruginea*) büyük boy bir ördek türüdür. (II) Su kuşu olmasına karşın yuvası kayalıklardadır, yavruları siyah çizgilidir, yuvadan suya yürüyerek gelir; kazlar gibi çayırdaki otlamayı sever. (III) Aptal, bön insanlara verilen "angut" adı, hayvanlara yapılan diğer yakıştırmalar gibi yanlıştır, nedeni eşi vurulduğunda angutun kaçmamasıdır. (IV) Angut, avcının onu da vuracağını bile bile eşinin başucunda durur, bu onun sadakatindedir. (V) Çünkü ömür boyu tek eşlidir, eşi ölürse ömrünün geri kalanını tek geçirir. (VI) Bu yüzden gerçek avcılar, angut vurmaz, bunu uğursuzluk sa-

yarılar.

"Angut" adı verilen hayvanın ele alındığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede hayvanın türü belirtilmiştir.
- B) II. cümlede angutun özellikleri verilmiştir.
- C) III. cümlede yaygın bir inanışın yanlışlığı vurgulanmıştır.
- D) IV. cümlede insanların, hayvanların davranışlarına kendilerine göre bir anlam verdikleri belirtilmektedir.
- E) VI. cümlede doğanın herkesçe bilinmeyen kullarının olduğu dile getirilmiştir.

5. (I) Bilim ya para kazanmaya yönelik ticari bir etkinliktir ya da bir oyundur sadece. (II) Edebiyat bir eğlencedir, oyundur. (III) Nereye bakılsa ahlakın üzerine oturacağı bir temelin eksikliği sezilir bana göre. (IV) Herkes kendisi için uğraşıp didinmekte, düşünmekte, politika yapmaktadır. (V) Oysa herkesin çalışması tüm insanlık adına olmalıydı.

Bir yazarın toplumsal yaşam konusundaki görüşlerini yansıtan numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede "bilim" kavramıyla ilgili bir seçme söz konusudur.
- B) II. cümlede edebiyatın tanımı yapılmıştır.
- C) III. cümlede "görelilik" anlamı vardır.
- D) IV. cümlede insanlık adına özverili çalışma dile getirilmektedir.
- E) V. cümlede üzüntünün kaynağı ve idealler belirtilmektedir.

6. (I) Saçı da teni de değişir kişinin elbet. (II) Fouché (Fuke) ise saçı, teni değişmeden kişilik değiştiren "ustanın ustası" bir politika adamı. (III) Kutuptan kutba geçebilen büyük bir zekâ! (IV) Yok, gülmeyin! (V) Fouché'nin dâhi olduğunu Balzac söylüyor.

Numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş bir belirtili isim tamlaması vardır.
- B) II. cümlede isim tamlamasının sıfatı kullanılmıştır.
- C) III. cümlede hece düşmesi vardır.
- D) IV. cümlede dilek kiplerinden emir kipinin ikinci çoğul kişisi kullanılmıştır.
- E) V. cümlede "dâhi" sözcüğü "dahi" bağlacıyla sesteşlik oluşturur.

7. (I) Günün cehennem sıcağına karşılık biraz serinlikle gelmiş akşam. (II) O koca arazide akşamın karanlığında yüzlerce çadır, benek benek ışıklı. (III) Çaylar, sabahtan gece yarısına dek hep tazeleniyor. (IV) Mırıl mırıl konuşmalar, seslenmeler, gülüşmeler... (V) Çoluk çocuk, kızlar, delikanlılar, koşuşmalar, oyunlar... Bir masal dünyası!

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yansımadan türemiş bir "ikileme" vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Korktuğumuz biricik şey korkunun kendisidir, korkunun üzerine gidip bundan kurtulmak gerekir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsim-fiil, sıfat-fiil, bağ-fiil
- B) Ek eylem
- C) Belirtili isim tamlaması
- D) Birleşik zamanlı eylem
- E) Belgisiz zamir

9. Müziğin bir eğitim aracı olarak kullanılması her çağda kabul edilmiştir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yardımcı eylemle oluşturulmuş birleşik eylem kullanılmıştır.
- B) Yüklem, öznesine göre edilgen bir eylemdir.
- C) Öcelerinin sıralanışı "özne - dolavlı tümlec

- yüklem"dir.

- D) Yapısına göre girişik birleşik cümledir.
E) Dizilişine göre düz (kurallı) cümledir.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Hamamda yangın çıkınca turistler, peştamellerle kendilerini dışarıya attılar.
B) Disiplin anlayışımız birebir öğretmen-öğrenci iletişimini sağlama temeline dayanır.
C) Biz Afganlar çayı çok sever, çaydan bıkmayız.
D) Bankamızda ödemelerinizi 16.00'a kadar yapınız.
E) Alış veriş bittikten sonra antikacı bize ufacık bardaklarda yeşil çay ikram etti.

11. Victor Hugo, bir romanında krallık yanlısı bir markiyi şöyle konuşturur () () Eğer Voltaire'i asmış; J.J. Rousseau'yu küreğe göndermiş olsaydık bütün bunlar olmayacaktı. Ah () bu aydınlar ne bela () ()

Bu parçada boş bırakılan parantezlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (") (,) (!) (") B) (:) (→) (!) (!) (→)
C) (.) (") (,) (.) (") D) (:) (") (→) (?) (")
E) (.) (→) (!) (?) (→)

12. Sen bir ağlayış gibisin

Bir çocukluğu sürüklüyorsun kanında
Akşam oldu muydu gaz lambası yakılır
Nerde olursa olsun!

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü daralması
C) Kaynaşma
D) Ünsüz sertleşmesi

E) Ulama

13. (I) Ben bu bilgisayar denilen aletten çektiğimi başka hiçbir şeylerden çekmedim, desem yeri var. (II) Uzun yıllardır aramız çok iyiydi. (III) Başlangıçta yaptığı gibi otuz kırk sayfayı birden yok edivermesi, durup dururken kilitlemesi, satırları harmanlayıvermesi kalmamıştı. (IV) Beni sinirden hüüngür hüüngür ağlattığı günler çok uzaklardaydı artık. (V) Bu, geçen aya kadar böyle geldi ama geçen ay!..

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) III. ve IV.
D) IV. ve V. E) I. ve V.

14. (I) Her yazının belli bir hedef kitle olmalıdır. (II) Çünkü her yazının anlaşılma durumu veya okunma isteği aynı düzeyde olmayabilir. (III) İnsanların ilgilerinin farklılığı ve bilgi düzeylerinin değişkenliği yazılacak yazıların belli bir hedef kitleye göre ayarlanmasının gereğini ortaya koymaktadır. (IV) Yazıyı metin türüne göre oluşturmak için yazma konusunda belli bir seviyeye ulaşmak gerekmektedir. (V) Yazıların hedef kitlesinin belirlenmesi bir taraftan yazarın başarısını artırırken diğer taraftan yazının anlaşılmasını da kolaylaştırmaktadır. (VI) Bu durum aslında karşılıklı olarak birbirini tamamlayan bir süreçtir. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi bozmaktadır?**

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

15. (I) Bir insana sempati duymak demek, o insanın sahip olduğu duygu ve düşüncelerin aynısına sahip olmak demektir. (II) Karşımızdaki kişiye sempati duyuyorsak onunla birlikte acı çekeriz ya da seviniyoruz. (III) Empati kurduğumuzda ise karşımızdakinin duygu ve düşüncelerini anlamak esastır. (IV) Sempatide "yandaş" olmak esastır, kendimizi sempati duyduğumuz kişinin yerine koymamız ve onu anla-

mamız şart değildir. (V) Empati kurduğumuzda ise karşımızdaki kişiyle aynı duyguları ve görüşleri paylaşmamız gerekmez; sadece onun duygularını ve düşüncelerini anlamaya çalışırız. (VI) Empatide anlamak, sempatide ise anlamış olalım ya da olmalıyım, karşımızdakine hak vermek söz konusudur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce, düşüncenin akışına uygun olarak "Çünkü bir insanı 'anlamak' başka şeydir, ona 'hak vermek' başka şey." cümlesi getirilmelidir?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

16. "Gülün kalbi" egzersizini gerçekleştirmek için gerekli olan taze bir gül ve sessiz bir yer. Gülün merkezine doğru gözlerini ayırmadan bakmaya başla, merkez gülün kalbidir. Gülün kalbi yaşama çok benzer. Yaşam yolunda ilerlerken dikenlerle karşılaşacaksın fakat kendine güveniyorsan ve düşlerine inanıyorsan sonunda dikenleri aşarak çiçeğin görkemli güzelliğine ulaşırsın. Güle bakmaya devam et. Rengine, dokusuna ve şekline dikkat et. Güzel kokusunu içine çek, yalnızca gülü düşün. İlk zihnine başka düşünceler girecek ve dikkatini gülün kalbinden uzaklaştıracak. ----. Ama üzülmen gereksiz. İlerleme çabuk gelecektir. Dikkatini basitçe tekrar odaklandığın güle çevir. Kısa sürede zihnin geliyecek ve disiplin kazanacak.

Bu metinde dil ve düşünce bütünlüğünün sağlanabilmesi için, boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu, hiçbir zaman başaramayacaksın demektir.
B) Bu, senin çağrışım zenginliğini gösterir.
C) Bu, eğitimsiz bir zihnin işaretidir.
D) Bu, işlerin yolunda gittiğini gösterir.
E) Bu, başkalarının başına gelmez.

17. Kalbimizin çalışmasını açıklayabilmek için onu iki katlı, dört odalı bir ev olarak düşünebiliriz. Kastan yapılmış duvarların dakikada 60-70 kere kasılmasıyla yukarı kattan aşağı katlara açılan kapılardan

geçen kan buradan tüm vücuda ve akciğerlere pompalanır. Hiç durmadan kasılıp gevşeyen kalp kasının beslenmesi için kalbin duvarlarının üstünde dallanıp yayılan damarlar, evdeki su tesisatı gibi kalp kasının her yanına kan götürür.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
- B) Bilimsel bir konu halkın anlayabileceği bir dille anlatılmıştır.
- C) Öğretici anlatım kullanılmıştır.
- D) Karşılaştırma yapılmıştır.
- E) Mizahi anlatım ağırlıktadır.

18. Kıyıda evden sürekli değişen bir deniz manzarası görülüyordu. "Med-cezir" in "cezir" zamanlarında üzerinde teknelerin kayıp gittiği o koca deniz, bir istiridye tarlasına dönüşüyordu. İnsanlar ellerinde sepetler, ayaklarında lastik çizmelerle yörenin o ünlü deniz ürünlerini topluyor, vurgun yemiş gibi yan yatıp karaya oturmuş tekneler ise sabırsızlıkla denizin yükselmesini bekliyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nitelendirmelere başvurulmuştur.
- B) Çoğullaştırmalara yer verilmiştir.
- C) Terimler kullanılmıştır.
- D) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
- E) Gözleme ağırlık verilmiştir.

19. Gerçek dünya ile bunların dile getirilmesi arasında bir dil içinde çok farklı biçimler olabilir. "Deve" sözcüğü standart dilde türü gösterir ama ayrıntı bilgisi vermez. Ayrıntı vermek gerektiğinde erkek deve, dişi deve, deve yavrusu gibi tamlamalara başvurulur. Toroslardaki göçebe gruplar arasındaysa yaş, cinsiyet, tüy rengi gibi farklı nedenlerle daha ayrıntılı bir adlandırma görülür: potuk "deve yavrusu", dorum "bir yaşındaki deve", lök "tüylü erkek deve" ...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
- B) Örneklemeye başvurulmuştur.
- C) Soyutlamaya başvurulmuştur.
- D) Açıklama yapılmıştır.
- E) Yalın bir dil kullanılmıştır.

20. Kutadgu Bilig adlı eserde şöyle denilmektedir: "Bir işin olduğu zaman tanıdık ara; her türlü iş, tanıdıkla yoluna girer." (s. 45-46). O günün şartlarında iş takibinde formal yollar yeterince kurumlaşmadığı için, informal yollara başvurulması, örneğin tanıdık aranması doğal kabul edilebilir. Ancak aradan bin sene geçtiği halde hâlâ her işte özellikle devlet kapısında tanıdık arıyoruz. Acaba kurumsallaşma mı yeterli düzeyde değil, yoksa tanıdık arama alışkanlığımızdan ötürü mü böyle davranıyoruz?

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Geçmişe sıkı sıkıya bağlı olunmasından, geleneklerin baskın oluşundan
- B) Günümüzde her işte, özellikle devletle ilgili işlerde iş takibinin tanıdıklar aracılığıyla sürdürülmeye çalışılmasından
- C) Kurumsallaşmanın yeterli olmamasından, insanların mecburen tanıdık aramasından
- D) Alışkanlıklarımızdan kurtulamayışımızdan
- E) Yol gösteren eserlerin azlığından

21. Reklamı asla bir sanat olarak görmedim ve görmeye de devam ediyorum. Yetiştirdiğim –ben çok yazar yetiştirdim– yazarlarda bunların üzerinde çok dikkatli olarak durdum. Herhangi bir sanatsal gönderme taşıyan bir mesajın üstünü çizdim. Bir reklam yazarı bana göre herhangi bir pazarlamacıdır. Biz her bir tüketiciye bir kişiyi göndersek, pazarladığımız malı anlatsak o zaman reklama ihtiyaç kalmaz. Reklamın dili, o adamın dilidir, asla sanatçının dili değildir. O yüzden de ben reklamcılığımı müthiş bir rahatlıkla yaptım. Hiçbir şekilde birini ötekine ka-

bu romanında yapmış. İşin gerinde birini österine ka-
rıştırmadım.

Bu parçadan, söz konusu "reklam yazarı" ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İşinde başarılı olduğu ve kendini kabul ettirdiği.
- B) İlkelerinden taviz vermediđi.
- C) Halkı eğitmeyi amaçladığı.
- D) Sanatsal kaygı taşımadığı.
- E) İşinin sınırlarını doğru çizdiği, hedef kitleyi doğru saptadığı.

22. Bilge Karasu, gerçeğe benzeyen bir dünyada, gerçeğe benzer çalışmalar bekleyen okuru "bilgeliğiy-le" yorabilir. Ama bunu yaparken birkaç şey daha başarır. Son iki yüzyılını Batı tipi natüralist-realist ya da daha başka roman arayışı içinde geçirmiş Türk romanı için menkıbelerden, destanlardan, ma-sallardan kaynaklanan, asıllarına benzeyen ama farklı da olan bir dünya önerir, ayrıca bunları evren-sel unsurlarla besleyerek daha büyük bir mirasa bağlar.

Bu parçada Bilge Karasu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yerelliđe ve milliliđe önem vererek bunları ön planda tuttuđuna
- B) Kurmaca bir dünya oluşturduđuna
- C) Her okura hitap etmediğine, yazılarından bilge-liğinin sezildiğine
- D) Dođu ve Batı kültürünü özömsediđine
- E) Türk romanını, Batı tipi natüralist-realist ya da başka roman arayışından çıkardığına

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)C, 2)E, 3)B, 4)D, 5)D, 6)E, 7)D, 8)D, 9)C, 10)C, 11)A, 12)D, 13)A, 14)C, 15)E, 16)C, 17)E, 18)D, 19)C, 20)B, 21)C, 22)A,